

VINERI • 15 FEBRUARIE 2013 • ANUL LXIII NR. 7

FOAIA

românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

009/2013

www.foaia.hu / foaia@foaia.hu

Toată lumea fericită și cu lacrimi pe obraz
Iertăciune în versuri la o înmormântare din Micherechi
Serbarea panglicii, o răscruce în drumul vieții

CALENDAR ORTODOX

18 februarie, luni, Sf. Leon, Ep. Romei; Sf. Agapit, Ep. Sinadei.
19 februarie, marți, Sf. Ap. Arhip, Filimon și soția sa, Apfia.
20 februarie, miercuri, Sf. Leon, Ep. Cataniei; Cuv. Visarion.
21 februarie, joi, Cuv. Timotei; Sf. Eustatie, Ep. Antiohiei.
22 februarie, vineri, Aflarea moaștelor Sf. Mc. din Evghenia; Cuv. Atanasie, Talasie și Limneu.
23 februarie, sâmbătă, † Sf. Mc. Policarp, Ep. Smirnei; Cuv. Gorgonia.
24 februarie, duminică, †) Întâia și a doua aflare a Capului Sf. Ioan Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului (Începutul Triodului). Duminica a XXXIII-a după Rusalii (a Vameșului și Fariseului).

10 vorbe pe săptămână

ARBORA – A înălța un steag, un pavilion pe o clădire, pe catargul unei nave etc. – Din fr. arborer = KITÜZ (ZÁSZLÓT)

CONFIRMA – A recunoaște justetea unei afirmații făcute de altcineva mai înainte; a atesta, a mărturisi autenticitatea, exactitatea unui lucru; a întări o ipoteză, o afirmație etc. – (În biserica catolică) A oficia ritualul confirmăției. – Din fr. confirmer, lat. confirmare = MEGERŐSÍT, JÓVÁHAGY

DEBUTA – A-și face debutul într-o carieră, pe scenă etc.; (despre un autor) a publica prima lucrare. – Din fr. débiter = ELŐSZÖR SZEREPEL, BEMUTATKOZIK, FELLÉP

DIVERSIUNE – Încercare de a schimba cursul unei acțiuni, de a abate (prin crearea unor false probleme) intențiile, gândurile, acțiunile sau planurile cuiva. – Acțiune politică întreprinsă cu scopul de a distra atenția de la problemele reale ale vieții publice – Din fr. diversion, lat. diversio, -onis = MEGTÉVESZTÉS, A FIGYELEM ELTERELÉSE

FRECVENȚĂ – Repetare deasă și regulată a unei acțiuni, a unui fapt. – (În învățământ) Participare a studenților sau a elevilor la cursuri – Din lat. frequentia, fr. fréquence = GYAKORISÁG, ÓRALÁTOGATÁS

ÎNȚOLI – A (se) îmbrăca în haine noi; a (se) îmbrăca bine, elegant – În + țol = (FEL)ÖLTÖZIK

MAJORITAR – Care face parte din majoritate, care reprezintă cel mai mare număr, cea mai mare parte dintr-o colectivitate, care întrunește majoritatea – Din fr. majoritaire = TÖBBSÉGI

PRIVILEGIU, privilegii – Avantaj, scutire de obligații (către stat), drept sau distincție socială care se acordă, în situații speciale, unei persoane, unui grup sau unei clase sociale ori, în feudalism, orașelor și mănăstirilor; (concr.) act prin care se acordă un avantaj, un drept, o distincție etc. – Din fr. privilège, lat. privilegium = KIVÁLTSÁG, ELŐJOG

SPECIALIZA – A se consacra studiului și aplicării unei anumite ramuri din știință, din tehnică etc.; a deveni specialist – Din fr. spécialiser = SZAKOSÍT, SZAKOSODIK

VALABIL – Care este recunoscut, admis, acceptat ca fiind bun, adevărat, autentic – Din fr. valable = ÉRVÉNYES

Seghedin

Demonstrație în fața
consulatului român

Duminică, 10 februarie, în fața Consulatului General al României la Seghedin a avut loc o manifestație organizată de Uniunea Maghiarilor. În jur de douăzeci de persoane s-au adunat să protesteze contra opunerii României de a fi arborat drapelul secuiesc. Staționând la aproximativ 10–15 metri de clădirea consulatului, demonstranții care purtau drapelul național maghiar și steagul „arpadian”, au po-

posit aproximativ douăzeci de minute. „Din discursul lui Bene Gábor, conducătorul Uniunii Maghiarilor, nu a reieșit esențialul participării la demonstrație, astfel, la sfârșit, participanții au cerut ca să se cânte imnul secuiesc”, scrie ziarul Délmagyar. Nu s-au înregistrat incidente și nici nu s-au întreprins încercări din partea manifestanților de a intra în contact cu personalul Consulatului.

A.B.

Micherechi

Serviciu de
consacrare

În data de 16 februarie, sâmbătă, cu începere de la ora 15.00, în Biserica Baptistă din Micherechi va avea loc serviciul divin de consacrare al pastorului Petrică Crețu. La acest eveniment, Cuvântul Domnului va fi vestit de Papp János, președintele Cultului Baptist din Ungaria și Otniel Bunaciu, președintele Uniunii Baptiste din România, vicepreședinte al Federației Baptiste Europene.

Banii autoguvernărilor
de naționalitate în 2013

Secretariatul de Stat pentru Relațiile cu Bisericele, Naționalitățile și Societatea Civică din cadrul Ministerul Resurselor Umane a publicat pe 1 februarie 2013 informații referitoare la sumele din care vor funcționa în acest an autoguvernările naționalităților

din țară. Astfel, autoguvernările românești locale vor avea un buget de bază de 221.833 forinți.

Autoguvernările teritoriale (în cazul românilor numai în județele Bichiș și Bihor există astfel de autoguvernări, dar tot în această categorie intră și Auto-

guvernarea Românească pe Capitală) vor gospodări suma de bază de 443.666 forinți.

Fiecare autoguvernare își va putea întregi aceste fonduri de funcționare prin subvenția acordată pe bază de activitate.

E.Ș.

Telefonul redacției: 66/361-789

Poza săptămânii

– Uau, ce fete frumoase sunt la liceul românesc...

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă: Balul panglicii din Iula
(foto: Anca Butar)

Opt locuri fără plată la profilul pedagogic de română (învățători și profesori), la Universitatea din Seghedin

Începând cu anul universitar 2013-2014, deci din septembrie anul acesta, învățământul superior pedagogic din Ungaria va avea o nouă structură, asemănătoare cu cea de dinainte de introducerea sistemului dual de la Bologna. Astfel, la Universitatea din Seghedin se va reveni la dubla specializare, astfel încât, la terminarea studiilor pedagogice, absolvenții vor putea obține două diplome de profesor pentru două discipline diferite. Studiile se desfășoară pe o perioadă de cinci ani plus un semestru de practică pedagogică.

Absolvenții specializării „română” vor primi diplomă de „profesor de limba și cultura română”. Aceas-

tă diplomă va fi valabilă atât pentru a preda la școlile generale, cât și la liceu. În acest an, la Catedra de Română din Seghedin sunt asigurate trei locuri finanțate de stat. Specializările pedagogice care pot fi combinate cu româna sunt: biologia, educația fizică, fizica, geografia, istoria, limba engleză, limba germană, maghiara.

La Facultatea Pedagogică „Juhász Gyula”, la secția de pregătire a învățătorilor, sunt asigurate în acest an 5 locuri fără plată pentru specializarea învățători pentru naționalitatea română.

De asemenea, și în acest an se organizează cursuri de master de română, la zi și la fără frecvență. Se pot

înscrive în continuare la masterat și profesorii de română din școlile generale, care doresc să obțină diplomă universitară.

Înscrierile au loc până la data de 1 martie 2013. Spre deosebire de secțiile pedagogice ale naționalităților sârbă și slovacă, la admiterea la secția de română și pe mai departe este obligatoriu bacalaureatul din limba română, în conformitate cu Legea Învățământului Superior CCIV/2011, capitolul 62, paragraful 103, punctul 6: „Aparența la minoritate este dovedită cu examenul de bacalaureat din limba minorității respective”.

Informații suplimentare la secretariatul Catedrei de Română: 62/546-322.

Baluri și petreceri în comunitatea românească

Primul bal cu merinde de la Micherechi a avut loc pe 26 ianuarie, la Casa de Cultură „Gheorghe Dulău”. Petrecerea a fost organizată de Török Elek, care a adunat în jurul său câțiva micherecheni iubitori de dans și muzică. S-a dansat pe muzică românească și ungurească, formația Török încercând să fie pe placul tuturor invitaților.

În luna martie vor avea loc baluri românești la Chitighaz, Bătania și Budapesta.

Anul acesta, balul românesc cu merinde din Chitighaz va avea loc sâmbătă, 2 martie, cu începere de la ora 18.00, la Căminul

Cultural din localitate. Muzica de petrecere va fi asigurată de soliști și de o formație de muzică populară românească din Vârșand.

Petrecerile românești de la Bătania și Budapesta vor fi organizate pe 9 martie, la fel ca și balul de binefacere de la Liceul „Bălcescu” din Julia.

Autogovernarea Românească din Bătania organizează pe 9 martie balul românesc cu merinde. Evenimentul va avea loc la Casa de Cultură din Bătania, cu începere de la ora 18.00. Elevii școlii generale și ai grădiniței românești vor susține un program

artistic. Muzica va fi asigurată de o orchestră din Lipova. Biletul de intrare este 500 de forinți.

Asociația Femeilor Ortodoxe Române și Autogovernarea Românească din cartierul XI din Budapesta organizează, pe 9 martie, balul românesc de la Budapesta. Petrecerea va avea loc în frumoasa Sală „Dunărea” a Hotelului Gellért, cu începere de la ora 18.00. Programul artistic va fi susținut de orchestra de muzică „Berki” din Oradea. Biletul de intrare, cu cină, costă 8.000 de forinți.

Curatoriul Fundației „Pro discipulis – Pentru elevii noștri”, în colaborare cu direcțiunea Școlii și Liceului „N. Bălcescu” din Julia organizează, pe 9 martie, un bal de binefacere. Petrecerea va avea loc în sala festivă a Centrului Cultural Românesc din Julia, cu începere de la ora 19.00. În deschiderea balului, elevii școlii și liceului vor susține un program cultural. Bilete se pot procura de la școală, informații la tel: 06-66/463-161.

A.C.

PAMFLET

Toată lumea fericită și cu lacrimi pe obraz

O știre de ultima oră: comuna Micherechi din Ungaria, o localitate majoritar românească se va înfrăți în curând cu orașul secuiesc Sfântu Gheorghe (Sepsiszentgyörgy), capitala județului Covasna, din România, cu o populație majoritar maghiară (adică, mai corect: secuiască). Cei doi primari s-au înțeles despre asta la sfârșitul săptămânii trecute, pe facebook.

Înfrățirea se va face în cel mai scurt timp pentru a se putea pregăti pentru o mare festivitate comună (ce se va face, bineînțeles, cu sprijin obținut din proiecte europene): 576 ani de la legarea pactului Unio Trium Nationum din anul 1437, prin care nobilii maghiari din acele vremuri au atestat că numai 3 națiuni sunt privilegiate: maghiarii, secuii și sașii. E adevărat că, prin această lege, românii li s-au interzis toate drepturile politice, dar din simpatie și din solidaritate față de secuii, românii din Micherechi vor sărbători alături de aceștia faptul că ungurii au confirmat, acum 576 de ani, că secuii sunt altceva decât ungurii. Festivitatea comună va avea ca loc de desfășurare centrul comunei Micherechi, pentru ca evenimentul să nu fie deranjat de elemente extremiste românești, și să poată fi sărbătorit cu cel mai mare fast. Cu această ocazie, drapelul secuiesc se va arbora pe toate instituțiile din sat, inclusiv pe biserica ortodoxă care privește zilnic către statuia Sfântului (și ortodox) István al ungurilor, plus pe toți stâlpii de curent electric, de la intrarea până la ieșirea din sat. Și invers. Adică, și de la ieșire până la intrare.

Din cealaltă jumătate a banilor (pentru că se vor împărți jumi-juma, ca frații buni) obținuți din fonduri europene, secuii din Sfântu Gheorghe, în frunte cu primarul și cu președintele Consiliului Județean Covasna, îi vor găzdui pe micherecheni, în cursul acestei veri, când vor sărbători împreună 418 ani de la bătălia de la Călugăreni, din 23 august 1595, a lui Mihai Viteazul cu oștile otomane ale lui Sinan Pașa. Festivitatea va debuta cu depunerea de coroane la statuia lui Mihai Viteazul din centrul orașului Sfântu Gheorghe, urmată de un marș stradal. După mărșăluirea călăreților secuii, înțoliți în frumoasele lor costume populare, vor evolua dansatorii populari din Micherechi în pași de mânăntăl (tot în costume ungurești). Bineînțeles, în semn de respect maxim față de românii din Micherechi, și primarul din Sfântu Gheorghe va da poruncă să se arboreze drapelul Micherechiului pe toate instituțiile din oraș, plus pe toți stâlpii de curent electric, de la intrare până la ieșire. Și invers. Adică, și de la ieșire până la intrare.

Ce stă, de fapt, în spatele recente hotărâri de împrietenire? Niște scopuri și obiective clare. 1. Conducerea comunei Micherechi nu vrea să se împrietenească cu UDMR-ul, pentru că ei au deja prieteni în Ungaria, fiind prieteni de suflet (și de afaceri) cu Kreszta Trajan, președintele ATRU. Micherechenii nu vor să deranjeze nicicum această legătură împletită cu mii de noduri. 2. Prin acest pact româno-secuiesc, micherechenii și secuii se vor solidariza în toate luptele lor pentru asigurarea drepturilor lor de către politicienii din cele două capitale, București și Budapesta. Când primăria din Micherechi va avea nevoie de bani pentru școala românească din sat, secuii să facă o mică diversiune cu autonomia, pentru că așa presa, opinia publică și autoritățile române își aduc brusc aminte de românii din Ungaria. Iar când secuii din Sfântu Gheorghe nu vor mai avea bani pentru a plăti croitorii de la care au comandat noi drapele secuiești, să blocheze micherechenii granița cu Salonta, ca să aibă motiv secuii să se plângă la București.

Numai într-un singur punct nu au reușit încă să se înțeleagă: cine să fie patronul spiritual al manifestărilor comune? Angela Merkel sau François Hollande? Voi, ce credeți?

Eva Șimon

* Această scriere este un pamflet și trebuie tratată ca atare.

Ședințele anuale de lucru ale Consiliului și Adunării Eparhiale ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Sub conducerea Preasfințitului Părinte Episcop Siluan, la Reședința Episcopală din Iula, vineri, 8 februarie și sâmbătă, 9 februarie, s-au desfășurat ședințele anuale de lucru ale Consiliului și Adunării Eparhiale ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Ședințele au fost precedate de săvârșirea Sfintei Liturghii Arhieresti și a îndătinăteii slujbe de Te Deum, în Catedrala Episcopală din Iula, de către Chiriarh, aflat în fruntea unui sobor de preoți și diaconi, membri în aceste foruri de conducere ale Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria.

În cadrul lucrărilor Con-

siliului și Adunării Eparhiale au fost prezentate rapoartele de activitate pentru anul 2012, la cele trei sectoare administrative ale Episcopiei: bisericesc, cultural și economic, fiind consemnate atât realizări importante, precum restaurarea și sfințirea unor biserici parohiale sau imobile bisericești (Apateu, Săcal, Micherechi și Bichișciaba), cu sprijinul autorităților de stat din Ungaria și România (Secretariatul de Stat pentru Culte și Administrația pentru Subvenții din cadrul Ministerului Resurselor Umane (EMMI) din Budapesta, Secretariatul de Stat pentru Culte și Departamentul pentru Românii de

Pretutindeni, de la București), ridicarea unui Paraclis nou, de lemn, în stil maramureșean, cu hramul „Sfântul Mare Mucenic Gheorghe”, al Parohiei din Otlaca-Pustă, care urmează să fie sfințit în acest an, evenimente liturgice de excepție, precum cele două tunderi în monahism oficiate la Așezământul Monahal Românesc din capitala Ungariei, sau slujirile la care au participat din nou ierarhi din România, dar și anumite dificultăți, legate în principal de funcționarea Episcopiei în condiții normale de activitate, care au fost depășite prin bunele relații cu autoritățile competente din cele două state

și sprijinul consistent, de mediator, oferit de către reprezentanțele diplomației române în Ungaria (Ambasada României la Budapesta, în special și cele două Consulate Generale ale României la Iula și Seghedin). În acest fel, Episcopia și-a dovedit din nou utilitatea practică în îndeplinirea rolului ei specific, de conservare și întărire a identității ortodoxe și românești a celor care o compun, dar și rolul de garant al promovării unor relații pașnice și firești între cele două state, român și ungar.

Tot cu acest prilej, a fost prezentat și discutat proiectul european transfrontalier pe tema turismului religios în zonă, înaintat de către Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria în colaborare cu Arhiepiscopia Aradului, dar și alte proiecte de acest gen și modul de derulare prac-

tică, în cazul câștigării lor, dar și demersurile efectuate de către conducerea Episcopiei împreună cu specialiști din domeniu, pentru înființarea, în premieră, a Centrului de Asistență Socială „Agapis”, al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria și a două Societăți Caritative, la Bichișciaba și Dobrițan, subordonate acestui centru, care ar urma să își înceapă în curând activitatea.

Lucrările celor două organisme eparhiale s-au încheiat prin adoptarea de către Comisiile de lucru ale Adunării Eparhiale a unor proiecte de hotărâri, menite să ghideze și în continuare buna desfășurare a activității pastoral-misionare și culturale a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria pentru anul în curs.

Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria

Smerenia este un lucru mare și dumnezeiesc...

Se spune că „pe cel ce se smerește în fața oamenilor îl înalță Dumnezeu”, dar când vedem în jurul nostru, zi de zi, atâtă violență, dușmănie, invidie și toate relele din această lume, avem tendința să spunem că este o nebunie să acceptăm umilința tuturor, iar când se întâmplă să întâlnim un om cu demnitate și smerenie, ducându-și crucea credinței creștine rămânem uimiți și nedumeriți. Cum adică, este posibil să ai o atitudine de smerenie într-o lume în care păcatul e ridicat la rangul de virtute?

Da, ne spune Sfânta Scriptură și chiar ne atenționează asupra faptului că

numai pentru acești câțiva smeriți rugători se îndură Dumnezeu de întreaga lume. Mare taină trebuie să ascundă această smerenie și foarte greu de ajuns la ea, din moment ce practicanții acestei minunate virtuți sunt din ce în ce mai puțini. La aceasta au râvnit majoritatea sfinților părinți, considerându-o cea mai scurtă cale de a ajunge la mântuire...

Taina smereniei poate fi asemănată cu cea a unui pom: când pomul poartă rod mult, fructele apasă asupra ramurilor și le trage în jos, iar cel ce nu poate să facă rod se înalță și stă drept. Așa este și cu sufletul: când acesta se

smerește, aduce rod. Cu cât aduce rod mai mult, cu atât se smerește mai mult. De aceea, sfinții, cu cât se apropiau mai mult de Dumnezeu, cu atât se vedeau pe ei înșiși mai păcătoși.

Așa s-a întâmplat cu

Avraam. Când L-a văzut pe Domnul, s-a numit pe sine pământ și cenușă. De asemenea, proorocul Isaia, când a fost chemat în misiune a exclamat: „Vai mie, sunt necurat”...

Odată, un frate a întrebat pe un bătrân: „Ce este

smerenia, părinte?” Și a zis bătrânul: „Smerenia este un lucru mare și dumnezeiesc, iar la smerire se ajunge prin ostenele trupești în cunoștință și prin a se socoti cineva mai prejos decât toți oamenii și a se ruga întotdeauna lui Dumnezeu.”

Cine împlinește aceste trei povețe dobândește această mare taină, taina smereniei, care este o virtute dumnezeiască și de neînțeles.

Așadar, să-l rugăm pe Domnul Iisus Hristos – modelul smereniei – să stingă răutatea, invidia și mândria din sufletele noastre și să aprindă în noi candelă smereniei plină de dumnezeiască dragoste.

(sursa: www.crestinortodox.ro)

Lansarea a două cărți despre românii din Ungaria

Primăria din Micherechi și „Oastea Domnului” din localitate, împreună cu Autoconducerea Românilor din Seghedin și Catedra de Limba și Literatură Română a Universității din Seghedin a organizat duminică, 10 februarie, lansarea de carte a doi istorici din România: cartea lui dr. Gabriel Moisa, „Istoriografia românilor din Ungaria 1920–2010 – Între deziderat și realitate” a mai fost prezentată în Ungaria, la Seghedin, Budapesta și Jula, dar volumul lui dr. Radu Romînașu, „Considerații despre învățământul și școala românească din Ungaria (1920–2008)” acum a fost prezentat pentru prima dată. Moderatoarea dr. Mihaela Bucin, șefa Catedrei de Română de la Universitatea din Seghedin a vorbit despre importanța acestei întâlniri subliniind faptul că în sânul comunității românești din Ungaria există puțini autori și istorici.

În ultimii 20 de ani au apărut o serie de publicații și studii despre cercetările asupra trecutului și tradițiilor românilor din Ungaria. Întâlnirea a fost importantă și pentru că cei doi istorici români au avut posibilitatea să se întâlnească cu obiectul muncii lor. Deoarece cei doi istorici din România au cunoscut mai mult românii din Ungaria doar din bibliografia pe care au citit-o, duminică au avut ocazia să se întâlnească cu cititorul român din Ungaria.

Profesorul Radu Romînașu s-a născut în Onești, județul Bacău, unde a terminat liceul cu specializarea istorie și științe sociale în anul 1996. Și-a dorit și pe mai departe să meargă pe aceeași linie umanistă, alegând istoria și geografica. A ales pentru continuarea studiilor superioare orașul Oradea, fiind una dintre cele mai vechi universități din România. După patru ani de studii superioare la Oradea s-a întors în Sălaj, unde a profesat pentru o scurtă perioadă într-o localitate din apropierea satului Jibou, Surduc Sălaj. Apoi i s-a ivit oportunitatea de a se reîntoarce la Oradea, fiind scos la concurs un post de preparator pe specializarea de istorie modernă a României la facultatea pe care a absolvit-o. La întrebarea cum a ajuns la concluzia că trebuie abordată tema învățământului româ-

nesc din Ungaria, specialistul în istorie a spus: „La facultate nu am auzit niciodată despre românii din Ungaria. Pregătindu-mă pentru teza de doctorat pe care am finalizat-o în anul 2007 cu o temă despre asociatismul cultural românesc din perioada interbelică, am ajuns să cercetez revista »Cele trei Crișuri«. Cercetând-o am dat de o serie de articole care făceau referire la românii din Ungaria. Erau tot felul de articole foarte interesante, scrise de intelectuali și care prezentau diferite aspecte despre comunitățile românești din Ungaria. Am fost surprins că aici, în imediata vecinătate a graniței, trăiesc români și eu nu știu nimic despre ei. Pot să spun că a fost primul meu contact cu românii de aici. Apoi, această revistă a înăunțat niște rubrici foarte interesante care se numeau »Scriitori din depărtare«, prin care îi invita pe toți românii de pretutindeni, din Europa și nu numai, să scrie despre viața lor. În primul rând am vrut să trag un serios semnal de alarmă pentru studenții români să conștientizeze și să-i sensibilizăm cu situația românilor care sunt aici, la câțiva kilometri de granița cu România, că există români pe aceste meleaguri. În al doilea rând, am scris acest studiu pentru opinia publică românească, care nu cunoaște realitatea aceasta. Profesorii de aici bineînțeles știu mai multe lucruri despre învățământ, fiindcă se confruntă pe viu cu greutățile învățământului românesc din Ungaria. Oamenii sunt asediați de propriile lor probleme și nu mai are nimeni timp să se mai gândească dacă mai sunt români în Ungaria. Egoismul, care ne sufocă

relația cu semenii noștri, este principala plagă a omului postmodern. În al treilea rând, am dorit să trag acest semnal de alarmă și către autoritățile centrale ale statului român. Deci am spus trei bariere: studentul român, pentru că el este obiectul de lucru, publicul larg românesc, care vrea să vadă niște repere pe care le-am găsit de la dascălii truditori din această comunitate românească care au scris despre situația școlară din perioada interbelică, din perioada epocii moderne, iar apoi pentru autorități, pentru că am simțit niște strigăte ale românilor de aici către românii din țară, pentru o deschidere mai sufletească. Astfel s-a născut acest studiu, și mă bucur că peste o sută de exemplare, câte am tipărit în anul 2009, toate s-au epuizat. Din câte știu eu, au ajuns la noi la universitate și chiar și la autoritățile centrale ale statului tocmai pentru a-i sensibiliza cu situația de aici”, a concluzionat istoricul Radu Romînașu.

După lansarea de carte, toți invitații s-au deplasat la adunarea Oastei Domnului, unde în cadrul serviciului divin, istoricul Radu Romînașu a vorbit despre părințele Iosif Trifa, ca un model de trăire al Ortodoxiei.

La evenimentul de la Micherechi au onorat cu prezența PS Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, preotul paroh Ioan Bun, Victor Micula, ambasadorul României la Budapesta, Monica Radu, consul al României la Seghedin, Dragoș Țigău, consul la Jula, Bogdan Ignat, secretar I la Ambasada României de la Budapesta, Bertold Netea, viceprimarul satului Micherechi și alții. A.C.

Pe scurt...

MICHERECHI

Vineri, 22 februarie, Auto-guvernarea Românească din Micherechi organizează un concert de muzică creștină, unde sunt invitați membrii orchestrei neoprotestante „Continental” din România. Concertul va avea loc la Căminul Cultural „Gheorghe Dulău”, cu începere de la ora 18.00. Intra-rea este liberă.

MICHERECHI

În aceeași seară, pe 22 februarie, cu începere de la ora 21.00, cântărețul orădean Lucian Șereș și orchestra lui vor cânta la petrecerea românească organizată la restaurantul „Sophie Pub” din Micherechi. Biletele de intrare se pot procura de la restaurant sau prin telefon la numărul 06-30/548811.

LEUCUȘHAZ

În ultima vineri a acestei luni, 22 februarie, în sala de sport a școlii generale din Leucușhaz va fi organizată cea de-a XII-a ediție a Cupei Carnaval, una dintre competițiile sportive, la care sunt invitați să participe elevi din școlile generale unde se predă limba română. Întrecerea din anul acesta este organizată de către Autogovernarea Românească din Leucușhaz în colaborare cu Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria.

JULA

Îmbrăcați în piraiți, prințese și figuri îndrăgite din desenele animate, copilașii de la grădinița românească din Jula vor încerca să alunge iarna la carnavalul organizat pe 27 februarie. De la ora 10.00, la grădinița din Jula va avea loc un vesel carnaval. Cu o zi mai târziu, pe 28 februarie, măști și distracție va avea loc și la carnavalul de la Școala generală și Liceul „N. Bălcescu” din Jula.

BICHIȘCIABA

Cea de-a 16-a ediție a Supermaratonului Internațional Bichișciaba–Arad–Bichișciaba va avea loc în zilele de 25–26 mai. La competiția din anul acesta vor participa concurenți și din țările învecinate, astfel și din România. Sportivii vor avea posibilitatea să se întreaacă alergând, la ciclism și pe patine cu roțile.

1% 1% 1% 1% 1% 1% 1% 1% 1%

Oferiți 1% pentru scopuri românești!

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria 19058283–1–04
Fundatia „Pro discipulis – Pentru elevi”, Jula 18382378–1–04

Legenda zăpezii și a ghiocelului

Când Dumnezeu a făcut toate cele câte sunt pe pământ, le-a dăruit fiecăruia câte o culoare. Când a făcut zăpada, Dumnezeu i-a zis:

– Pentru că tu umbli peste tot, să-ți cauți singură și să-ți alegi culoarea ce-ți place.

Mai întâi foarte bucurasă că are libertatea de a alege, zăpada s-a dus la iarbă:

– Dă-mi și mie din culoarea ta verde atât de frumoasă.

Dar iarbă a refuzat-o.

S-a dus atunci mai departe și a rugat un trandafir să-i dea culoarea roșie, vioreaua să-i dea culoarea albastruie, floarea-soarelui să-i dea culoarea galbenă. Nici una nu asculta rugămintea zăpezii și nu vroiau să-și împartă culoarea cu ea.

Tristă și amărâtă, zăpada ajunge în dreptul ghiocelului, căruia îi spune necazul:

– Nimeni nu vrea să-mi dea culoarea sa. Toate mă alungă și-și bat joc de mine!

Înduișat de soarta zăpezii, ghiocelul i-a spus:

– Dacă-ți place culoarea mea albă, eu o împart bucuros cu tine.

Zăpada primi cu mulțumire darul ghiocelului. De atunci, ea poartă veșmântul alb ca al ghiocelului. Drept recunoștință, zăpada îl lasă să-și scoată căpșorul afară de cum începe să se arate primăvara. Îl apără de frig și îl ajută să fie cel mai iubit vestitor al primăverii.

Proverbe și zicători

- Cine lucrează și tace, mai multă treabă face.
- Cel fără minte batjocorește învățătura.
- Capul plecat de sabie nu e tăiat.
- Cuvintele cele bune ung, iară cele rele-mpung.
- Adună la tinerețe ca să ai la bătrânețe.
- Cel mai bun dascăl e pățania.
- Respectă să fii respectat.
- Nebunii tulbură apa și înțelepții pescuiesc.
- Greșeala mărturisită e pe jumătate iertată.
- Cine aleargă după doi iepuri, nu prinde nici unul.
- Lesne de făgăduit, dar greu de-ndeplinit.
- Unde nu-i cap, vai de picioare.
- Cine face ca mine, ca mine să pătească.
- Tot pățitu-i priceput.
- Bine faci, bine găsești.

Zăpada, bucuria copiilor din toate timpurile

Cine au fost primii copii care s-au jucat cu bulgăre de zăpadă? Nu se știe. Poate au fost copiii omului primitiv, dar nu avem nicio dovadă despre asta. Ce este singur însă este că ne-au rămas unele desene și picturi din evul mediu, care ne arată că și pe acele vremuri copiii se bucurau de jocul în zăpadă. Vă prezentăm câteva creații dintre secolele XIV și XVI.

Alegoria iernii în fresca
lui Ambrogio Lorenzetti
din Palazzo Publico din
Sienna, cca. 1338–1340

Book of hours – din prima parte a secolului
al XVI-lea

Fragment din fresca Ianuarie
a lui Castello Buonconsiglio, 1405–1410

Zăpadă și gheață,
Tacuinum Sanitatis,
cca. 1390–1400

Recensământ în Betleem, Pieter Bruegel sen., 1566

Jocurile copilăriei

Țintar (Moara)

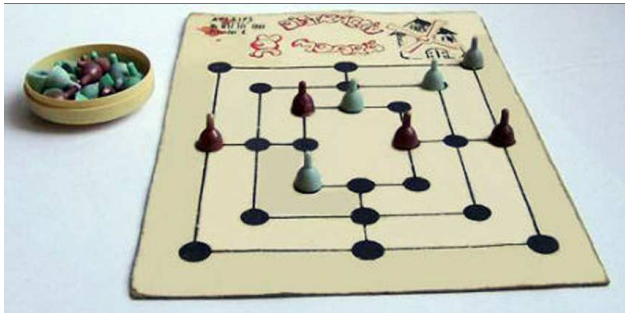
Țintar (Moara cum i se mai spune alternativ) este un joc ce se joacă în doi și pentru care avem nevoie de 18 piese (câte 9 pentru fiecare jucător) și o tablă de joc desenată într-un mod anume. Dacă nu avem tablă de joc o putem face și noi foarte ușor desenând pe o hârtie 3 pătrate concentrice conectate la mijlocul laturilor.

Cum se joacă țintar (moara)

La începutul jocului tablă este goală, fiecare jucător având în mână câte 9 piese de aceeași culoare. După ce se decide cine va începe jocul, urmează prima etapă a jocului, așezarea pieselor. Astfel, fiecare jucător, pe rând, va pune una din piesele proprii pe tablă de joc. Această etapă se va termina când toate piesele au fost puse pe tablă de joc.

În etapa a doua jucătorii vor muta pe rând câte una din piesele proprii.

Un jucător câștigă dacă reușește să captureze toate piesele adversarului sau dacă îl blochează încât acesta nu își mai poate muta nici o piesă.

Regulile jocului sunt următoarele

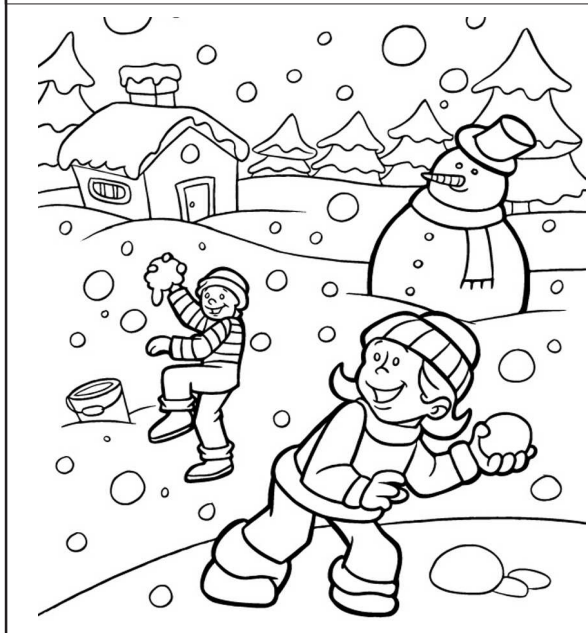
– în oricare punct de pe tablă nu poate fi plasată decât o singură piesă

– mutarea pieselor se face numai de-a lungul liniilor și numai într-un punct învecinat (și liber). Când un jucător rămâne cu numai trei piese mutarea pieselor se poate face pe oricare din locurile libere de pe tablă de joc

– când un jucător realizează un șir de trei piese proprii de-a lungul oricărei linii de pe tablă de joc (adică când face o moară) poate elimina din joc o piesă a adversarului. Nu pot fi eliminate piesele care la rândul lor fac parte dintr-o moară.

Dacă se închid două mori simultan vor fi eliminate două piese cu aceeași mențiune de mai sus.

COLORAȚI!

Serbarea panglicii, o răscruce în drumul vieții

La Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula a avut loc sâmbătă, 9 februarie, o manifestare specială care se organizează în fiecare an și este dedicată elevilor de clasa a 12-a, care în scurtă vreme vor deveni o nouă generație de absolvenți ai acestei instituții de învățământ românesc din Ungaria. Evenimentul cu o semnificație deosebită pentru cei 24 de liceeni a fost o manifestare deosebit de emoționantă și importantă, care consemnează predarea simbolică a ștafetei de către absolvenți către colegii lor mai mici din clasa a XI-a și începutul unei noi perioade semnificative în viața lor.

Manifestarea a fost deschisă prin cuvântul de salut și povețe părintești adresate de către doamna director *Maria Gurzau Czeglédi* absolvenților: „În aceste clipe solemne, vă felicit din suflet că ați ajuns în pragul maturității. Acești tineri, care din copilăria minunată și miraculoasă vor intra în corabia vieții, corabie care se va confrunta nu odată cu multe furtuni. Iar pentru trecerea obstacolelor li se necesită acestor tineri multă voință, putere și credință... Cucereste, tinere, viscolul, care dorește să te întoarcă din drum, cu dragoste, cu ele-

ganță spirituală și sufletească, cucerește-l cu sânguință, cu iscusință, cu o muncă asiduă.”

Apoi le-a vorbit tinerilor *dr. Görgényi Ernő*, primarul orașului Jula. Domnul primar a accentuat și importanța serbării panglicii, care înseamnă trecerea lor de la copilărie la maturitate și, totodată, o răscruce în drumul vieții, răscruce care să-i călăuzească spre

au urcat pe scenă, însoțiți de diriginta *Vera Gurzau Cser*, pentru a primi panglicile care marchează intrarea lor în perioada majoratului. Rând pe rând, absolvenții au rostit în fața numeroșilor invitați, a profesorilor și părinților, diferite versuri și cugetări înțelepte, în limbile română și maghiară, după care și-au etalat talentul cu un dans de înaltă ținută. Ca de

a se cunoaște mai bine pe ei înșiși, spre a-și putea asuma pe viitor responsabilitățile. A mai luat cuvântul *Petróczi Zoltán*, directorul circumscripției de învățământ din Jula, de la Centrul „Klebsberg”, iar *prof. dr. Sorin Bașchir*, președintele Senatului Universității de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a anunțat oficial că universitatea oferă și anul acesta burse pentru tinerii absolvenți, care doresc să-și continue studiile superioare în România.

După discursuri, tinerii

fiecare dată, manifestarea s-a încheiat printr-un moment de vals, prezentat de elevii clasei a 12-a, îmbrăcați în costume de gală, care au fost răsplătiți cu admirație și multe aplauze. La sfârșit, fiecare tânăr și-a invitat mama sau tata la un dans. Manifestarea încărcată de emoție și semnificații profunde prezintă una dintre cele mai importante festivități din viața școlii, a cadrelor didactice și, mai ales, a absolvenților instituției.

La eveniment au mai participat: domnul *Victor Micula*, ambasador al României la Budapesta, *Dragoș Țigău*, consul al României la Jula, *Ioan Fodoreanu*, consul general al României la Seghedin, *Monica Radu*, consul la Seghedin, *Bogdan Ignat*, consilier diplomatic la Ambasada României, iar Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad a mai fost reprezentată la eveniment de către *prof. univ. dr. Ilona Máthé* și *prof. univ. dr. Cristian Haiduc*, precum și numeroși alți invitați. A.B.

E vremea carnavalurilor! Fiți creativi!

Instituțiile noastre din fiecare localitate, unde se desfășoară un carnaval al măștilor, se transformă în scene de sărbătoare, iar participanții în personaje de poveste haioase și energice. În ajunul începerii Postului Paștelui școlile îmbracă straie de carnaval, iar elevii școlilor se avântă într-o petrecere a culorilor, a măștilor și, nu în ultimul rând, a dansului.

Dragi părinți! Dacă vă doriți cel mai deosebit costum pentru această sărbătoare, transformați copilul dumneavoastră într-un super-erou, confecționându-i un costum de carnaval ce întruchipează un personaj de poveste. Dacă copilul va lua parte la confecționarea costumului, cu siguranță petrecerea va deveni o amintire de neuitat pentru el. În această pagină vă prezentăm o mare varietate de personaje și animăluțe specifice serbărilor organizate în grădinițe sau școli, care pot fi confecționate manual. Vă dorim confecționare plăcută!

Iertăciune în versuri la o înmormântare din Micherechi

(Din arhiva regretatului dascăl Gheorghe Dulău)

Iată ceasul a venit,
Să mor ne-îmbătrânită.
În această lume mare,
Fost-am și eu o mândră floare.
Dar așa, pă ne-așteptate,
M-a lovit o boală grea,
Și puterile-mi slăbeau.
Foarte multe am suferit
Și tristă viață am trăit.
Că mama noastră ce-i dulce,
S-a dus foarte întristată,
Cu inima-ndurerată,
Că a lăsat în urma ei
Pe cei mai iubiți, patru copii.
Două surori și doi frați,
Au rămas ne-așezați.
Tata când pe noi ne privea,
Ochii săi îi lăcrima,
Și inima cu greu suspina.
Dar tatăl acela mare,
Cere-i plin de îndurerare,
Ne-a ajutat în lumea mare,
Am crescut și noi toți mare,
Cu așa bine cuvântare.
Dar de când boala ne-a lovit,
Eu foarte mult am suferit.
Pă tată locul am încercat,
Pe la medici, și spital,
Dar nicăieri n-avu leac,
Că boala, nu ne-a vindecat.
După un timp îndelungat,
Lui Dumnezeu m-am rugat.
Și am hotărât de bine,
Că voi urma, cu iubire.
Dumnezeu m-a ascultat,
Durerea mi-a alinat,
Pe brațul său m-a luat.
Acum v-ă zic cu multă iubire,
La ai mei iubiți din asta lume.

O, iubitele, soțul meu,
Vin a-ți mulțumi acum eu,
Pentru grija ce mi-ai dat,
Câtă vreme-am stat pe pat,
Că laolaltă am trăit,
Și în bine, și în rău,
Cum ne-ajutat Dumnezeu.
Te salut că eu mă duc,
Și nu ne-om vedea mai mult.

Iubită mamă și tatăl meu
cel dulce,
Acum până eu nu m-oi duce,
Vin cu drag și vă mulțumesc,
C-am gândit tata meu dulce,
Că i-o iar m-oi tămădi,
Și cu drag io voi griji,
Cu sora Ana împreună,

Moartea a însemnat, și înseamnă și în prezent, o despărțire definitivă a celor rămași în viață de cel răposat. Această despărțire dureroasă motivează atât bocetele prin care cei vii își iau rămas bun de la defunct, cât și hora mortului cântată de cantori, sau poeziile „de rămas bun”. Aceste poezii erau scrise la moartea unui om, de o rudă care locuise în aceeași casă cu mortul sau de un „profesionist”. În cazul nostru, de Eva Martin, versuri colecționate de domnul Gheorghe Dulău din Micherechi. Dacă am povestit despre obiceiuri și datini din trecutul românilor din Micherechi și din timpurile prezente, aș vrea să ajungem la capătul călătoriei noastre, cu un obicei de înmormântare foarte cunoscut, poezii de rămas bun.

Dar gândul meu nu s-a împlinit,
Că Dumnezeu așa bine a voit,
Ca să mă cheme la el.
Mă iertați părinții mei,
Că e mare voia lui Dumnezeu.
Dumnezeu v-ă răsplătească,
Iubirea cea părintească.
Că foarte mult m-ați iubit,
Vă sărut, că eu mă duc,
Și nu ne-om vedea mai mult,
Aici, pe acest pământ.

O, iubită Ană sora mea,
Tu ai fost mamă la toți,
Că Flore n-au avut numai
cinci ani,
Și ne-ai grijit și pe noi
și pe Mihai,
Foarte rău ne bănuiam.
O, scumpă, soruța mea,
Vin cu drag să-ți mulțumesc,
Pentru grija ce mi-ai dat,
Că m-ai grijit foarte bine,
Zi și noapte ai fost lângă mine.
Dumnezeu să-ți răsplătească,
Iubirea Ta cea frățească.
Rămas bun, sora mea dulce,
Că de-aici eu acum m-oi duce.
Eu mă duc, și te-oi lăsa,

Rămâi cu bine sora mea,
Că mai mult nu ne-om vedea!

Dragi și iubiți trei frați ai mei,
Cu greu mă despart și de voi.
Mihai, Floare și Ghiuri,
Până acum am trăit bine.
Unul pe altul ne-am iubit.
Până acum, la despărțit.
Că voi tot m-ați mângâiat.
Dumnezeu vă răsplătească,
Iubirea voastră cea frățească.
Dumnezeu cu voi să fie,
Și cu a voastră familie.
Vă sărut, că io mă duc,
Și nu ne-om vedea mai mult!

O, mult iubite șogorene,
Floarea, Mărișca și Eva,
M-ați fost ca trei surori.
Tată lângă mine a-ți stat,
Și foarte mult m-ați ajutat.
Și când am trecut din lume,
Toate a-ți fost, lângă mine.
Ana dulce sora mea,
Mărișca și cu Floarea,
Voi a-ți stat mai mult,
Lângă patul dă zăcut.
Vin cu drag și vă mulțumesc,

Că nu pot și vă răsplătesc,
Bunătațea și iubirea,
Care m-ați dat voi, mie.
Dumnezeu vă răsplătească,
Și cu bine vă-ngrădească.
Rămâneți cu sănătate,
Și cu bine mai departe.
Vă sărut pe fiecare,
Că eu plec din lume mare.
Mă duc după acest pământ,
Și nu ne-om vedea mai mult.

Dragi nepoți și nepoate,
Cu drag vă privesc pe toate.
Că eu copii n-am avut,
De aceea mult v-am iubit.
O, iubiți nepoții mei,
Când mă uitam io cătă voi,
Îmi părea că sunteți toți,
Copiii mei creșuți.
Vă mulțumesc la toți și toate,
Pentru că m-ați mângâiat,
Dumnezeu cu voi să fie,
Și cu a voastră familie.

O, dragi veri și verișene,
Și toate neamurile mele,
Dragi fini, și-a mele fine,
Dragi vecini și vecine,
Și vouă vă cuvântează,
Și frumos vă mulțumesc.
Pentru că m-ați cercetat
Și-n năcaz m-ați mângâiat,
Dumnezeu cu voi să fie,
Și cu a voastră familie.

O, frați și surori,
Și vouă vă mulțumesc,
Că m-ați primit cu iubire,
Că ați venit m-ați cercetat,
M-ați cântat și v-ați rugat,
Inima mi-ați stămpărat.
Dumnezeu acela sfânt,
Să mă ducă-n cerul sfânt,
Unde nu mai sunt dureri,
Nici lacrimi, nici chin,
Ce bucurie dă plin.
În a sa împărăție,
Care-a ține pe vecie.
Acolo să ne întâlnim,
Pe Hristos ca să-l mărim.
Amin!

(Această poezie am scris-o de o
amintire pă vecie la înmormântarea
Floricii Lupului, soția lui Teodor Iova.
6. I. 1982, Micherechi – Eva Martin,
soția lui: I. Iuhas)

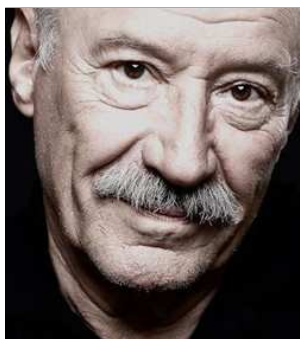

Imagini de pe vremuri,
realizate de Gh. Dulău
la înmormântări din Micherechi

Victor Rebengiuc va fi decorat de Regele Mihai

Pe 28 februarie, actorul va primi decorația „Nihil Sine Deo” într-o ceremonie care va avea loc la Castelul Peleş din Sinaia, potrivit unui anunț făcut de principele Radu.

Decorația regală este acordată personalităților marcante din domeniul social, științific, educațional, cultural, spiritual, economic, politic și militar, „care au ajuns la un respectabil număr de ani în profesie sau au realizat o performanță de înalt nivel, au avut o inițiativă ieșită din comun, au dat dovadă de generozitate și spirit de răspundere, au folosit puterea exemplului personal

pentru a îmbogăți prezentul românesc”, potrivit site-ului casei regale a României.

Născut pe 10 februarie 1933, Victor Rebengiuc a absolvit cursurile UNATC „I.L. Caragiale” din București în 1956. Printre rolurile sale din teatru se nu-

mără: Jim Curry, din „Omul care aduce ploaia”, de R. Nash, în regia lui Liviu Ciulei, Pierre – „Nebuna din Chaillot”, de J. Giraudoux, regia Liviu Ciulei, Walter Lee – „Un strugure în soare”, de L. Hausbury, regia Lucian Pintilie, Orlando – „Cum vă place”, de William Shakespeare, regia Liviu Ciulei, Tipătescu – „O scrisoare pierdută”, de I. L. Caragiale, regia Liviu Ciulei, Lear – „Regele Lear”, de William Shakespeare, regia Dragoș Galgoțiu, Marat – „Sade”, de Peter Weiss, regia Silviu Purcărete, Claudius – „Hamlet”, de William Shakespeare, regia Liviu Ciulei.

Munții care au rămas la fel ca pe vremea dacilor

Masivul Șureanu, cuprins la limita dintre județele Alba, Hunedoara și Vâlcea arată aproape la fel ca în urmă cu 2000 de ani. Asta pentru că drumurile în zonă sunt puține și proaste, pentru că locuințele de aici adăpostesc suflete de om doar pe timpul verii și pentru că zona încă a scăpat de proiectele turistice (cu excepția crestei Șureanu, unde se conturează o mică stațiune de schi).

În Șureanu, turiștii sunt o raritate, indiferent de anotimp. Vara, sus, în munte, mai urcă doar localnici din satele situate la baza masivului. Aceștia își pasc aici animalele începând din

mai și până cel târziu în octombrie. Casele (numite de localnici „sălaşuri”) și stânele sunt singurele adăposturi pentru eventualii drumeți care nu vor să doarmă în cort.

Sălbăticia peisajelor, lip-

sa șoselelor, fac din Șureanu o zonă cu totul deosebită, numai bună pentru adevărații iubitori de natură care vor să facă o excursie de o zi, sau chiar mici expediții de durată trei-patru zile.

Nadia felicitată de doamna Obama

Nadia Comăneci și soțul său, Bart Conner, au primit felicitări în urmă cu câteva zile chiar de la Prima Doamnă a Statelor

Unite, Michelle Obama, pentru eforturile depuse în descoperirea și pregătirea viitorilor sportivi americani. „A sunat la academia

noastră să ne felicite pentru evenimentul anual care are loc în luna februarie, »Bart and Nadia Sport and Health Festival« și »Nadia Comaneci Invitational«, dar și pentru faptul că încurajăm și motivăm copiii să facă sport și să aibă grijă de sănătatea lor”, a declarat Nadia Comăneci. Soția președintelui american Barack Obama s-a declarat în mai multe rânduri o mare admiratoare a sportului și a mărturisit că în copilărie a practicat gimnastica, impulsionată fiind de succesul Nadiei.

Cartea săptămânii

Dan C. Mihăilescu: I.L. Caragiale și caligrafia plăcerii

Correspondența lui I. L. Caragiale – veșnic cântătorul, resimțit de generații de cititori ca purtător de cuvânt al sufletului românesc revoltat, dar și aspru judecător al păcatelor acestuia – reprezintă materia brută cu care Dan C. Mihăilescu construiește imaginea ambivalentă a dramaturgului.

Caligrafia ca l'arte de vivre, iată punctul central al demersului critic-afectiv al lui Dan C. Mihăilescu. Critic-afectiv, căci din calitatea sa de om de litere, autorul subliniază importanța scrisorilor lui Caragiale, atât din perspectiva documentului literar, cât și din cea a „documentului sufletesc”.

Deopotrivă pregătiri ale viitoarelor sale opere, cât și manifestări ale pulsionilor interioare, portretul din scrisorile dramaturgului se impune cu forța cu care imaginea dintr-o oglindă clară se impune privirii. Textele epistolelor sunt adevărate exerciții literare, pe când substratul lor, ca și al operei, denotă frustrarea și dorința nesatisfăcută de recunoaștere și glorie de care scriitorul s-a însoțit de-a lungul carierei.

Deopotrivă umil și acid, autoironic și mândru, Caragiale preferă, în 1904, după ce fusese acuzat de plagiat, autoexilul la Berlin, departe de o țară în care nu se simte apreciat. Lucrarea „Omului care aduce cartea”, inteligentă și documentată, se concentrează în jurul corespondenței din această perioadă a destinului dramaturgului. Relaxarea este evidentă, plăcerea vieții revine cu forță, în cadrul unei societăți în care ordinea și curățenia (la toate nivelurile) contrazic puternic haosul politic, so-

cial, cultural în care se scâlდა țara natală.

Caligrafia este văzută, astfel, ca un ritual de purificare și redresare a impulsurilor interne. Un Caragiale obsesiv de minuțios, „Moș Virgulă”, așa cum i se spunea, nu poate decât să aprindă în mintea cititorului Dan C. Mihăilescu, întrebarea: oare perioadele lungi de timp pe care dramaturgul le petrecea pentru redactarea scrisorilor nu traduc, în fapt, grija pentru însăși „textura ființei lui”? O exorcizare a îndelung suferitelor amărciuni, dar și o preocupare scrupuloasă pentru kalokagathia, idealul de armonizare a esteticului cu eticul.

Spuneam imaginea ambivalentă a lui Caragiale căci, pe de o parte, avem de-a face cu umilul și umilitul părinte al lui Mitică, iar de pe o altă, cu mândrul, resentimentarul autor al Momentelor. Dan C. Mihăilescu ne propune un periplu prin corespondența caragialiană, invitându-ne să descoperim „eul din scrisori” și să ne lăsăm pătrunși, în egală măsură, de bonomia și de spiritul acid, ironic și auto-ironic al celui mai actual dintre clasi-

TV

FamiliaDA (emisiune concurs)

Sâmbătă, 16 februarie, ora 19.45, Antena 1
Alături de simpaticul Cosmin Seleşi, telespectatorii au parte de o competiție cum nu s-a mai văzut, cu întrebări cât se poate de trăznite și răspunsuri pe măsură în quiz-show-ul familiilor din întreaga lume! Înainte ca familiile să intre în concurs, aceleași întrebări sunt adresate unui grup de 100 de persoane, iar cele mai populare răspunsuri devin variante câștigătoare, punctajul lor în competiție fiind corelat gradului de popularitate. În fiecare ediție, vor veni în platoul emisiunii alături de Cosmin Seleşi două familii, fiecare dintre ele având câte cinci membri, fie că este vorba de părinți și copii, surori, mătuși și veri, nași și finii, chiar și prieteni.

Căsătorie cu repetiție

Duminică, 17 februarie, ora 17.00, Antena 1
După o căsătorie cu repetiții, Radu și Silvia divorțează. Văzând că nu reușesc să obțină un post în București, Silvia se prezintă la postul de inginer agronom din Bolintin. În același timp, Radu, fost șofer de taxi, care termină medicina veterinară la seral, e repartizat în aceeași comună. După o perioadă de tatonări, cei doi hotărăsc să se recăsătorească.

Setea

Duminică, 17 februarie, ora 22.00, TVR Internațional

Frescă socială și politică a satului ardelenesc în anul 1945, anul reformei agrare inițiate de comuniști, dar și momentul prăbușirii unor structuri arhaice de clan, strâns condiționate de tipul de proprietate tradițional. Conflictul violent implică forțe variate: țărani și muncitori comuniști, aristocrație rurală, chiaburimea satelor, aparatul de stat dislocat din funcții, bande legionare de teroriști, dar și un cuplu amoros. Mitru Moț, soldat demobilizat, revine în sat. Chiaburul Ursu, tatăl Ulianei pe care Mitru o iubește tainic, îi dă de lucru, dar Mitru, care nu mai vrea să fie slugă, organizează împreună cu muncitorul Ardeleanu împărțirea moșiei. Baronul îl ucide pe Ardeleanu, dar setea de pământ a foștilor argați nu mai poate fi potolită cu plumbi.

CONCERT

Marius Bațu la Timișoara

Iubitorii de muzică folk din Timișoara vor avea parte de un recital extraordinar cu Marius Bațu, care va avea loc sâmbătă, 16 februarie, la Snake Coffe & Lounge (Iuliu Maniu nr. 34). Marius Bațu este un interpret român de muzică folk care s-a remarcat în lumea muzicii românești în 1977, anul în care a înființat, alături de Eugen Baboi, grupul Poesis. În perioada 1982–1985 activitatea sa s-a învârtit în jurul „Cenaclului Flacăra”. În 1994, după o perioadă de opt ani petrecută în Germania, a revenit în țară și a reluat activitatea grupului Poesis, lansând în 1996 albumul „Cântec Șoptit”. A urmat o colaborare cu formația Holograf la spectacole și albume precum: „69% Unplugged”, „Superso-

nic”, „Undeva departe” și „Holografica”, susținând partitura de chitară acustică și backing vocal. După perioada Pasărea Colibri, a participat la diverse spectacole alături de Ducu Bertzi sau Florian Pitiș. La sfârșitul anului 2007, după o pauză de mai bine de 10 ani și la 30 de ani de la înființarea grupului, Marius Bațu și Eugen Baboi s-au reunit în fața publicului românesc și au lansat un nou produs marca Poesis, albumul „Babilon”. Anul trecut, Poesis și-a lansat cel de-al treilea material discografic „Creanga de aur”. Biletele la concert costă 20 de lei.

EXPO

Târg de Mărțișor la Oradea

27 Februarie – 3 Martie
Galeria Real 1, Oradea (Str. Ogorului Nr.171)

De 1 Martie, Professional Advertising & Events și Galeria Real 1 le aduce orădenilor un târg de unde vor putea cumpăra cele mai frumoase mărțișoare și cele mai surprinzătoare cadouri. Pe lângă mărțișoarele clasice, la Târgul de Mărțișor mai puteți găsi mărțișoare din ceramică, sticlă, cioplite în lemn, din aur și argint, handmade și chiar mărțișoare gastronomice. Program de vizitare (27 febr. – 3 martie):
Miercuri – Sâmbătă: 09.00 – 20.00
Duminică: 09.00 – 18.00.
Intrarea este gratuită!

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

18 FEBRUARIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

19 FEBRUARIE, MARȚI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

20 FEBRUARIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

21 FEBRUARIE, JOI (Ștefan Crâsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista, presei 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

22 FEBRUARIE, VINERI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Elena Sandu: „Limba română, patria noastră” 16.30: Reportaje, interviuri 17.50: Interviu zilei (reluare) 17.55: Încheiere

23 FEBRUARIE, SÂMBĂTĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: „Pe undele Europei” – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Timișoara și Seghedin 17.55: Încheiere

24 FEBRUARIE, DUMINICĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicui din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

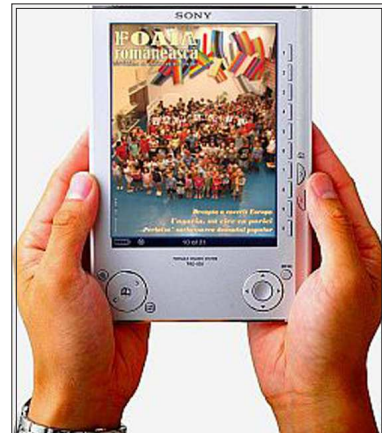
Ecranul nostru

miercuri, 20 februarie, m1, ora 12.55
joi, 21 februarie, Duna TV, ora 7.05

După câteva informații legate de comunitatea noastră, veți putea vedea un scurt reportaj despre renovarea interiorului casei parohiale din Săcal, lucrare care s-a realizat cu sprijinul credincioșilor, al autorităților locale și al unor credincioși din România. În a doua parte a programului vă invităm la Balul Panglicii, organizat în cinstea absolvenților Liceului Românesc din Jula.

Realizator: Ștefan Crâsta

Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio și tv!

Abonați-vă la E-Foaia la prețul de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” va cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar.

„E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft
6 luni – 2000 ft
12 luni – 3500 ft

Biciclist

Un polițist vede un biciclist îndreptându-se spre el și-i zice:

— Oprește! Tu nu te uiți la tine că n-ai nici faruri, nici ochi de pisică, nici nimic...
— Dă-te la o parte că n-am nici frână!

Profesionistul

O doamnă mai în vârstă cheamă un taxi. Sosește taxiul și pleacă cu mare viteză spre locul unde avea de mers doamna. Taxiul ajunge la primul semafor care era de această dată pe verde. Taximetristul pune o frână puternică și mașina se oprește brusc, la care doamna întreabă:

— Ce faci dom'le, ești nebun? Vrei să mă omori?

Taximetristul îi răspunde:

— Lasă-mă doamnă că sunt profesionist! Urmează al doilea semafor tot pe roșu. Același lucru, taximetristul trece în viteză și de data asta, după care urmează cel de al treilea semafor care era de această dată pe verde. Taximetristul pune o frână puternică și mașina se oprește brusc, la care doamna întreabă:
— De ce ai oprit acum? Ești orb? Nu vezi că-i verde?

Șoferul îi răspunde:

— Dacă vine un profesionist din dreapta?

Serbarea panglicii, o răscruce în drumul vieții

Relatare despre eveniment
în pagina a 7-a

FOAIA
românească
15 februarie 2013
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Șimon. Colectiv redacțional: Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2013: 3 luni 1200 forinți; 6 luni 2400 forinți; 1 an 4800 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Fondul de Subvenții al Ministerului Resurselor Umane (Budapesta, Ungaria) și de la Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).